

PROTOCOLAKKOORD

betreffende de controle, tijdens de sperperiode voor de lokale verkiezingen op 14 oktober 2018, van de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van de parlements- en assembleevoorzitters, van de federale Regering of één of meer van haar leden, van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen of één of meer van hun leden, van de Colleges van de Franse en de Vlaamse Gemeenschapscommissie of één of meer van hun leden, van één of meer gewestelijke staatssecretarissen bedoeld in artikel 41 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, alsmede van de leden van het Verenigd College bedoeld in artikel 60, vierde lid, van dezelfde bijzondere wet

Toelichting

Bevoegdheidsverdeling

Krachtens art. 31, § 5, eerste lid, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen controleert elk Parlement of het door dat Parlement aangewezen orgaan volgens de bij decreet bepaalde regels alle voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van zijn regering of één of meer van haar leden, alsook die van de voorzitter van het Parlement. Art. 22, § 5, eerste en tweede lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen bepaalt van zijn kant: het Parlement of het door hem aangewezen orgaan controleert volgens de bij ordonnantie bepaalde regels alle voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van zijn regering of één of meer van haar leden en de gewestelijke staatssecretarissen (...), alsook die van de voorzitter van het Parlement. De vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie of het door haar aangewezen orgaan controleert alle voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van haar college of één of meer van zijn leden, alsook die van de assembleevoorzitter. Krachtens art. 44 van de wet van 31 december 1983 tot hervorming der instellingen voor de Duitstalige Gemeenschap is artikel 31, § 5, van de vermelde bijzondere wet van 8 augustus 1980 van overeenkomstige toepassing op de Duitstalige Gemeenschap.

De controle op de mededelingen van de federale Regering en haar leden en op de mededelingen van de voorzitters van de federale assemblees behoort tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid (zie art. 14/2 t.e.m. 14/4 van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de financiering en de openboekhouding van de politieke partijen).

De vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de verenigde vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie hebben deze bevoegdheid om regeringsmededelingen te controleren niet.

Controleorganen

Overeenkomstig deze bevoegdheidsverdelende regels heeft elke assemblee een eigen controleorgaan aangewezen:

- Art. 14/2, § 2, van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de financiering en de openboekhouding van de politieke partijen
- Art. 3 van het Vlaams decreet van 19 juli 2002 betreffende de controle op de regeringsmededelingen
- Art. 8 van het decreet van 1 april 2004 van het Waals Parlement tot instelling van de controle op de verkiezingsuitgaven aangegaan voor de verkiezingen van het Waals Parlement alsmede van de controle op de mededelingen van de voorzitter van het Waalse Parlement en van de leden van de Waalse regering
- Art. 2 van het decreet van 20 juni 2002 van de Franse Gemeenschap betreffende het toezicht op de mededelingen van de voorzitter van het Parlement en van de regeringsleden
- Art. 3 en 22 van de ordonnantie van 29 april 2004 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de controle van de verkiezingsuitgaven en de regeringsmededelingen
- Art. 2 van het decreet van 7 april 2003 van de Duitstalige Gemeenschap betreffende het toezicht op de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Parlement en op de mededelingen van de overheden van de Duitstalige Gemeenschap
- Art. 4 van het decreet van 4 juli 2002 van de Franse Gemeenschapscommissie houdende de controle op de regeringsmededelingen

Toetsingsnorm

Alle controleorganen hanteren dezelfde toetsingsnorm en gaan met name na of de mededeling of de campagne van het regeringslid, de staatssecretaris of de assembleevoorzitter er al dan niet toe strekt het persoonlijke imago van de betrokkene of het imago van zijn politieke partij te verbeteren (art. 14/4, § 3, eerste lid, van de wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers, de financiering en de openboekhouding van de politieke partijen; art. 3 en 8 van het Vlaams decreet van 19 juli 2002 betreffende de controle op de regeringsmededelingen; art. 8, § 2, vierde lid, en § 4, van het decreet van 1 april 2004 van het Waals Parlement tot instelling van de controle op de verkiezingsuitgaven aangegaan voor de verkiezingen van het Waals Parlement alsmede van de controle op de mededelingen van de voorzitter van het Waalse Parlement en van de leden van de Waalse regering; art. 3, § 2, vierde lid, en § 4, van het decreet van 20 juni 2002 van de Franse Gemeenschap betreffende het toezicht op de mededelingen van de voorzitter van het Parlement en van de regeringsleden; art. 22, § 2, vierde lid, van de ordonnantie van 29 april 2004 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de controle van de verkiezingsuitgaven en de regeringsmededelingen; art. 8, § 2, vierde tot

zesde lid en § 4 van het decreet van 7 april 2003 van de Duitstalige Gemeenschap betreffende het toezicht op de verkiezingsuitgaven voor de verkiezing van het Parlement en op de mededelingen van de overheden van de Duitstalige Gemeenschap; art. 4, § 2, vierde lid, en § 4, van het decreet van 4 juli 2002 van de Franse Gemeenschapscommissie houdende de controle op de regeringsmededelingen).

Dit protocol doet geen afbreuk aan mogelijke interne regelingen die strenger zijn (zo is het de leden van de Vlaamse regering op basis van een mededeling aan de Vlaamse regering over de inhoud van ministeriële pagina's bvb. verboden om zelfs buiten de sperperiode op hun ministeriële website een link te plaatsen naar een persoonlijke website).

Toepassingsgebied *ratione personae*

Dit protocolakkoord is enkel van toepassing op regeringsleden en assembleevoorzitters die deelnemen aan de lokale verkiezingen.

Toepassingsgebied *ratione temporis*

Er is gekozen voor de term "begin van de sperperiode" in plaats van een vaste datum. De duur van de sperperiode verschilt immers voor de diverse overheden. Zo begint de sperperiode in het Vlaamse Gewest op 1 juli 2018 (art. 2, 5°, van het Lokaal en provinciaal kiesdecreet van 8 juli 2011). Voor de overige overheden is dit 14 juli 2018.

Lokale verkiezingen van 14 oktober 2018

Verscheidene ministers en staatssecretarissen en assembleevoorzitters nemen zich voor deel te nemen aan de lokale verkiezingen van 14 oktober 2018. Het is niet uitgesloten dat de genoemde controleorganen de genoemde toetsingsnorm uiteenlopend interpreteren. Toch moet er wapengelijkheid tussen kandidaten en partijen heersen.

De onderscheiden controleorganen hebben in het verleden het toetsingscriterium in de aanloop naar de verkiezingen steeds strikter geïnterpreteerd en ermee ingestemd om hun interpretatie van het criterium op elkaar af te stemmen. Zo hebben de assembleevoorzitters eerder al protocolakkoorden gesloten naar aanleiding van de lokale verkiezingen van 8 oktober 2006 en 14 oktober 2012, zoals dit ook het geval was voor verkiezingen voor het federale parlement, de deelstaatparlementen en het Europese parlement.

Protocolakkoord

De Conferentie van assembleevoorzitters, uitgebreid met de voorzitter van de Vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie,

Besluit

Om al deze redenen besluiten de assembleevoorzitters het volgende protocolakkoord te sluiten. De vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie en de verenigde vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie hebben niet dezelfde controlebevoegdheid als de overige assemblees maar sluiten zich toch bij het protocol aan.

Het protocol heeft betrekking op (1) de interpretatie van het toetsingscriterium, te weten de vraag of de voorgestelde mededeling of voorlichtingscampagne er al dan niet toe strekt "*het persoonlijke imago van een assembleevoorzitter of een lid van een regering of het imago van een politieke partij te verbeteren*", (2) het toepassingsgebied *ratione personae* en (3) het toepassingsgebied *ratione temporis* :

Protocol

1. Interpretatie van het toetsingscriterium

Uitgangspunt is dat elke voor het publiek bestemde mededeling of voorlichtingscampagne, waartoe de assembleevoorzitters en de leden van een regering of college niet op grond van een wettelijke of bestuursrechtelijke bepaling verplicht zijn en die direct of indirect met overheidsmiddelen wordt gefinancierd, op een gedepersonaliseerde wijze dient te worden verspreid of gevoerd, en dit ongeacht de taal van de mededeling of de campagne. Zulks impliceert dat de volgende richtlijnen moeten worden nageleefd zonder dat die als exhaustief mogen worden aangemerkt :

a. Opportuniteit

Er moet terughoudendheid in acht worden genomen bij het verspreiden van een regeringsmededeling of het voeren van een voorlichtingscampagne tijdens de referentie- of sperperiode (zie punt 3), behalve wanneer deze mededeling of deze campagne over de jaren heen een geregeld en telkens weerkerend karakter heeft verworven of gebonden is aan specifieke data, zoals het begin van het schooljaar. Het geregeld en telkens weerkerend karakter van de mededeling of campagne wordt, naar analogie van artikel 4, § 3, 6°, van de wet van 4 juli 1989, beoordeeld hetzij aan de hand van een referentieperiode van twee jaar vóór het begin van de sperperiode (zie punt 3), tijdens welke de bedoelde mededeling of campagne jaarlijks eenmaal moet hebben plaatsgehad, hetzij aan de hand van een referentieperiode van vier jaar vóór het begin van de sperperiode (zie punt 3), tijdens welke de bedoelde mededeling of campagne tweejaarlijks tenminste éénmaal moet hebben plaatsgehad. Te allen tijde dient de mededeling of de campagne informatief en objectief te zijn.

b. Vormgeving

- Zoals gesteld, dient de voor het publiek bestemde mededeling of voorlichtingscampagne op een gedepersonaliseerde wijze te worden verspreid of gevoerd. Dat betekent dat er geen foto, tekening of karikatuur van een assemblee voorzitter, een regeringslid, een collegelid of een gewestelijk staatssecretaris mag worden gepubliceerd en dit ongeacht de gebruikte informatiedrager(s) zoals internet, kranten, tijdschriften, boeken, brochures, folders, affiches, stands, gadgets, CD's en DVD's;
- ook zijn naam en (facsimile) handtekening mogen daarin of daarop niet worden weergegeven;
- enkel de functie mag worden vermeld;
- op de website van zijn assemblee of zijn overheidsdienst of departement mag zijn portretfoto wel éénmaal worden afgedrukt, maar dan uitsluitend op de webpagina met de voorstelling van zichzelf en zijn kabinet of persoonlijk secretariaat. Een link naar de persoonlijke website is toegestaan. Tijdens de sperperiode mag geen enkele foto die hem alleen of zonder een andere vertegenwoordiger van zijn assemblee afbeeldt, worden toegevoegd op de website van zijn assemblee of zijn overheidsdienst of departement.

Er wordt herinnerd aan het wettelijk en decretaal verbod op het uitzenden van regeringsmededelingen op de openbare radio- en televisiedienst gedurende een periode van twee maanden voor de verkiezingen, behoudens in geval van hoogdringendheid;

2. *Toepassingsgebied ratione personae*

Dit protocolakkoord geldt voor de voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes van alle assemblee voorzitters, van alle regeringen of hun leden, van de Colleges van de Franse en de Vlaamse Gemeenschapscommissie of hun leden, van de gewestelijke staatssecretarissen bedoeld in artikel 41 van de bijzondere wet van 12 januari 1989 met betrekking tot de Brusselse instellingen, alsmede van de leden van het Verenigd College bedoeld in artikel 60, vierde lid, van dezelfde bijzondere wet, die aan de lokale verkiezingen deelnemen.

3. *Toepassingsgebied ratione temporis*

Dit protocolakkoord is van toepassing op alle voor het publiek bestemde mededelingen en voorlichtingscampagnes die zullen worden verspreid dan wel gevoerd vanaf het begin van de sperperiode voorafgaand aan de verkiezingen van 14 oktober 2018, zelfs wanneer de synthesesnota voordien werd ingediend;

Verbindt zich ertoe,

dit protocolakkoord op korte termijn na de verkiezingen van 14 oktober 2018 te evalueren.

Gedaan te Brussel, op 19 juni 2018;

In zoveel exemplaren als er ondertekenaars zijn,

Door,

- voor de Kamer van volksvertegenwoordigers :
Siegfried Bracke

- voor de Senaat :
Christine Defraigne

- voor het Vlaams Parlement :
Jan Peumans

- voor het Waals Parlement :
André Antoine

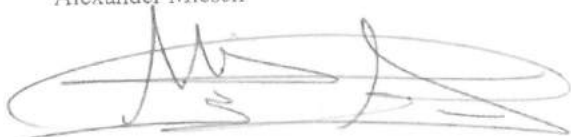
- voor het Parlement van de Franse Gemeenschap :
Philippe Courard

- voor het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en de verenigde vergadering van de
Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie :
Charles Picqué

- voor het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap :
Alexander Miesen

- voor de Vergadering van de Franse Gemeenschapscommissie :
Julie de Groot

- voor de Vergadering van de Vlaamse Gemeenschapscommissie :
Carla Dejonghe

